



# TXILLARDEGI IRAKURTZEN

ERAKUSKETA GIPUZKOAKO CAMPUSEKO BIBLIOTEKAN  
2019ko AZAROAREN 13tik 2010ko OTSAILAREN 28a arte

## KATALOGOA

# TXILLARDEGI IRAKURTZEN ERAKUSKETA

GIPUZKOAKO CAMPUSEKO  
BIBLIOTEKA  
2019ko AZAROA - 2020ko OTSAILA

[www.ehu.eus](http://www.ehu.eus)



---

## :: TXILLARDEGI IRAKURTZEN :: BIBLIOGRAFIA HAUTATUA

---

José Luis Alvarez Enparantza Txillardegiaren omenez "Txillardegi Aretoa" inauguratu berria da Carlos Santamaría Zentroan, Gipuzkoako Campuseko Liburutegiaren ondoan.

Txillardegik, bere jakin-mina eta kezka intelektualak asetu nahian, bizi-leku izan zituen hainbat tokietako liburutegietan orduak eman zituen. Baita gure Campuseko liburutegietan ere, UPV/EHUko irakaslea zelarik. Irakurle amorratua zen Txillardegi.

Euskararen alde eta Euskal Herriko politikagintzan egindako lana Txillardegiren arlorik ezagunenak badira ere, beste eremuetan ere gogoz eta modu berritzalean jardun zuen. Horren ondorioz, Txillardegiren izena liburu eta testu ugarietan idatzita dago.

Horregatik guztiagatik, **Gipuzkoako Campuseko Bibliotekak** jarduera hau proposatzen dizue: "**Txillardegi irakurtzen**" erakusketa bibliografiakoa, 2019ko azaroaren 13tik 2010ko otsailaren 28ra arte. Erakusketa honetan, liburu eta beste testuez gain, Txillardegiren familiak utzitako zenbait artxiboko materiala, objektu pertsonala eta oroigarriak erakusgai egongo dira. Txillardegi bateratua ezagutarazten saiatu gara.

---

## :: TXILLARDEGI IRAKURTZEN :: BIBLIOGRAFÍA SELECTA

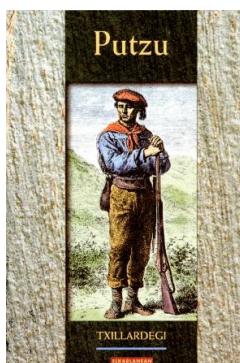
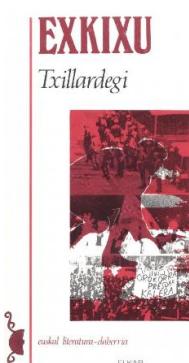
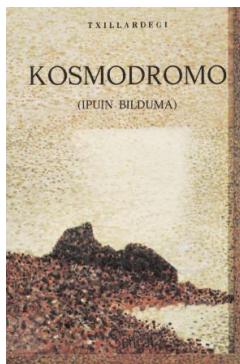
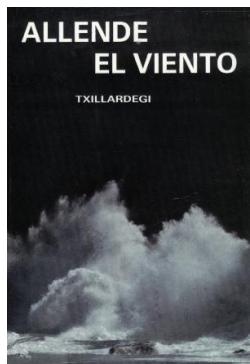
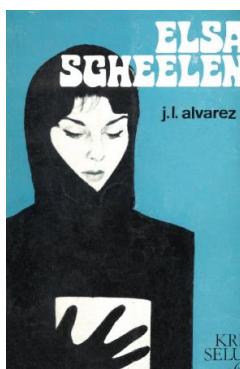
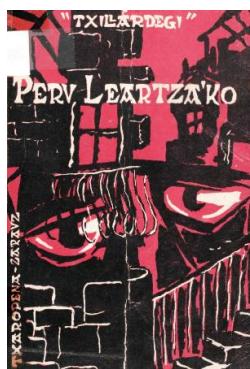
---

Como homenaje a José Luis Álvarez Enparantza "Txillardegi", en el Centro Carlos Santamaría, junto a la Biblioteca del Campus de Gipuzkoa, acaba de inaugurarse la sala "Txillardegi Aretoa".

Txillardegi, espoleado por su curiosidad y por sus intereses intelectuales, pasó largas horas en las bibliotecas de todos aquellos sitios en los que vivió. Como profesor de la UPV/EHU, también en las bibliotecas de nuestro Campus. Y es que Txillardegi fue un lector acérximo.

Aunque la faceta más conocida de su obra es la vinculada a la defensa del euskera y a la situación política en Euskal Herria, se ocupó también, con ahínco y de forma innovadora, de muchos otros asuntos. Consecuentemente, el nombre de Txillardegi figura en numerosísimos libros y textos de todo tipo.

Por todo ello, la **Biblioteca del Campus de Gipuzkoa** propone ahora la siguiente iniciativa: "**Txillardegi irakurtzen**", una exposición bibliográfica abierta desde el 13 de noviembre de 2019 hasta el 28 de febrero de 2020. Además de libros y otros textos, se muestran materiales de archivo, objetos personales y recuerdos variados cedidos por su familia. En definitiva, en esta exposición hemos intentado presentar de manera unificada todas las facetas de Txillardegi.



## :: LIBURUAK

### : NOBELA | LITERATURA

⦿ Txillardegi. (1977). *Leturia-ren egunkari ezkutua* (2. arg.). Durango: Leopoldo Zugaza.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055171324>

⦿ Txillardegi. (1979). *Haizeaz bestaldetik*. Zarauz, Gipuzkoa: Itxaropena.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055166312>

⦿ Txillardegi. (1979). *Peru leartza'ko*. Donostia: Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055173632>

⦿ Txillardegi. (1981). *Elsa scheelen*. Donostia: Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433257237>

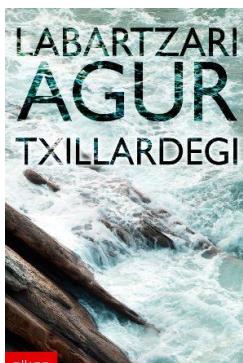
⦿ Txillardegi (1984a) *Allende el viento*. Donostia: Haranburu

⦿ Txillardegi. (1984b). *Kosmodromo (ipuin bilduma)*. Donostia: Haranburu.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434316339>

⦿ Txillardegi. (1997). *Exkixu* (6. arg.). Donostia: Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/932405563>

⦿ Txillardegi. (1999). *Putzu*. Donostia: Elkarlanean.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/432871650>

⦿ Txillardegi. (2005). *Labartzari agur*. Donostia: Elkarlanean.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433170674>



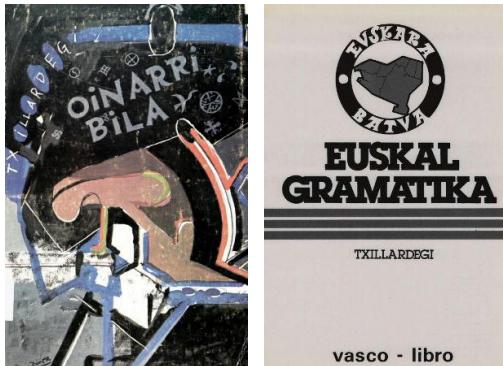
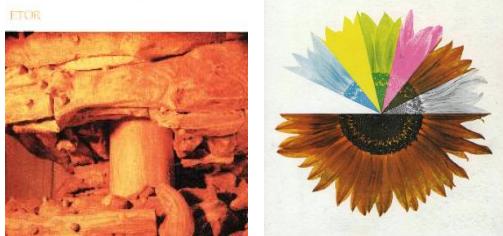


**:: HIZKUNTZALARITZA ETA EUSKARA**

- ⦿ Txillardegi (1972). **Hizkuntza eta pentsakera.** Bilbao: Mensajero.
- ⦿ Txillardegi, (1974). **Euskara batua zertan den.** Arantzazu: Editorial Franciscana Aránzazu.
- ⦿ Txillardegi, (1977). **Euskara batua zertan den** (3. argit. ed.). Arantzazu: Jakin.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1010880997>
- ⦿ Txillardegi. (1977). **Oinarri bila morfosintasian eta fonologian.** Donostia: [s.n.].  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/796320093>
- ⦿ Txillardegi. (1978). **Euskal gramatika.** San Sebastián: Ediciones Vascas.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/850874155>
- ⦿ Euskaltzaindia, Txillardegi (1979) **Euskal aditz batua.** Bilbo: Euskaltzaindia
- ⦿ Txillardegi, Udako Euskal Unibertsitatea. (1979). **Fonologiaren matematikuntza.** Iruñea: Udako Euskal Unibertsitatea.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/850892264>
- ⦿ Txillardegi. (1980). **Euskal fonología.** San Sebastián: Ed. Vascas.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/431182183>
- ⦿ Txillardegi. (1983). **El acento vasco [doktorego tesia].** UPV/EHU  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/932519290>
- ⦿ Txillardegi. (1984a). **Elebidun gizarteen azterketa matematikoa : Sarrera bat.** [Iruñea]: U.E.U.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433030097>
- ⦿ Txillardegi. (1984b) **Euskal azentuaz.** Donostia: Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/850849522>
- ⦿ Aurrekoetxea, G., Txillardegi, & Udako Euskal Unibertsitatea. (1987). **Euskal dialektologiaren hastapenak.** (2. ed. ed.). Bilbo: Udako Euskal Unibertsitatea.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1010557073>
- ⦿ Txillardegi, Isasi, X., Isasi Balantzategi, X (1994). **Soziolinguistica matematikoa.** [Bilbao]: Udako Euskal Unibertsitatea.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434264629>
- ⦿ Txillardegi (1996). **Lingua navarrorum.** Hernani: Orain
- ⦿ Txillardegi. (2002). **Hacia una socio-lingüística matemática.** Donostia: Euskal Soziolinguistika Institutua.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433119180>
- ⦿ Txillardegi. (2004). **Euskararen aldeko borrokan : Euskalgintza eta euskalaritzako idazlan hautatuak, 1956-1983.** [Donostia]: Elkarlanean.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433051134>

Txillardegi (2019). **Txillardegi eta hizkuntzaren filosofia : testu hautauak.** Andoain: Jakin,

Txillardegi (2019). **Txillardegi eta euskara batua : testu hautauak.** Andoain: Jakin.





## IRAKASKUNTZA

⇒ Txillardegi. (1972). **Berezko irakurpidea**. San Sebastian: Izarra.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/932341241>

⇒ Txillardegi, & Freinet, C. (1972). **Zientzien erakaskuntza**. San Sebastian: Iñaki Beobide.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/850929798>

## :: EUSKAL KULTURA POLITIKA, HISTORIA...

⇒ Txillardegi. (1973). **Proyecto de manifiesto vasco**. Ciboure: Hordago.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/850908996>

Txillardegi. (1977). **Cultura vasca**. V. II. San Sebastian: Erein.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055067906>

⇒ Txillardegi. (1983). **Huntaz eta hartaz**. Donostia: Elkar.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434383102>

⇒ Txillardegi. (1984). **Euskar kulturaren zapalketa 1956-1981**. Donostia: Elkar.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434839846>

⇒ Txillardegi. (1992). **Antigua 1900**. San Sebastian: Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/932370698>

⇒ Txillardegi. (1994). **Euskar herria helburu**. Tafalla: Txalaparta.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1010862287>

Liburu hau ez da autobiografia bat, baina Euskar Herriari buruzko egilearen ideiak nola sortu eta mamitu ziren azaltzen du. Herri honen historia Ajuria-Eneako Itunaren sinatzaileen interesen arabera berridazten ari den honetan, gero eta beharrekoagoak zaizkigu leku koen testigantza, berridazketa osoa gezurraren gainean eraikitzten ari direnen lotsarako; koldarki isiltzen direnak agerian uzteko. Esperantza handirik gabe, egia esan. Historia beti irabazleek idatzit ohi dutelako, hona hemen gertakariak barrutik ezagutu dituen leku otsi baten mezua. Ausartu egin behar.

⇒ Txillardegi. (1997). **Euskar herria en el horizonte**. Tafalla: Txalaparta.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/38603244>

⇒ Txillardegi (2004) **Santa Klara : gure uharte ezezaguna**. Donostia-San Sebastian: Kutxa Fundazioa

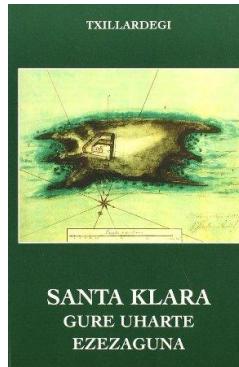
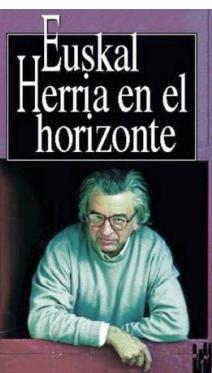
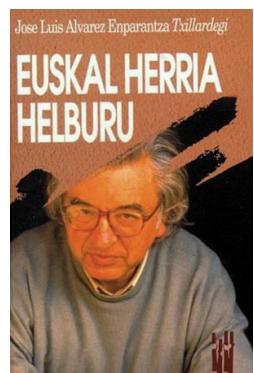
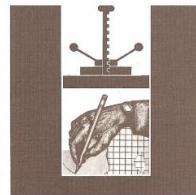
Txillardegi (2019), **Txillardegi eta nazio auzia : testu hautauak**. Andoain: Jakin

XX. mendeko bigarren erdiko une erabakigarri guztietan Euskal Herriak behar izan duen pertsona izan da Txillardegi. Joxe Azurmendi filosofoaren hitzetan. Pentsalari zein eragile, aitzindari izan baita hainbat arlotan: euskaltzaletasuna ulertzeko modu berri bat eharri zuen, irekia, ez esentzialista, eta hizkuntza naziotasunaren erdigunean kokatu zuen nazioarteko pentsalariak gurera ekarriz; euskararen batasunaren eragile eta bultzatzaile nagusietako bat izan zen; euskarazko kultura moderno eta garaikidearen oinarriak jarri zituen, eta euskal literatura Europako moldeetara eharri zuen Leturiaren egunkari ezkutua nobelarekin; soziolinguistikaren, ikerpegi berriztailea txertatu zuen EHUn, soziolinguistica matematikoarekin, bestea beste. Ekin eta ETaren sortzaile izan zen, eta politikan ere jardun zuen gaztetatik, ondoren ESB, HB eta Aralar alderdiekin militatzeko. Eta euskararen aldeko eskuideen eragile garrantzitsua izan zen, hala nola Euskal Herriaren Euskaraz taldearekin. Guztia erbestetik erbestera zebilela, hogeiak zortzi etxebizitzaz izateraino, pianoa beti alboan, eta pentsatu adina eraginez. Euskal Herriaren beraren historia ezagutuko du irakurleak Txillardegiren pausoetik segika.



euskal kulturaren  
zapalketa 1956-1981

Txillardegi





## :: BESTEAK

➲ Txillardegi, Imaz, X, Benito del Valle, J.M (1967). *Al Comité Ejecutivo de E.T.A.* [S.L.]:[s.n.]

➲ Txillardegi. (1985). *Gertakarien lekuo*. alea I. San Sebastián: Haranburu.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055087044>

'Gertakarien lekuo' bi sail hauek, ikus daitekeenez, mamilz eta hizkuntzaz, zein bere garaiko fruitu dira. Frankismoaren garaian argitaratuak, halako auto-zentsura ageri da askotan; eta artikuluk gehienak Kaputxinoen «Zeruko Argia»n agertzen zirela ez da ahantzi behar. Katakunben garai hartan, bai giroan bertan, bai agerkarietan ere, mugak zeuden (Jakin-ekoek berriki garbiki eta zehazki azaldutu bezala); eta mugak horien jopo agertzen zaizkigu artikulu batzu. Hots, iruditzen zait, joputza hori agertzea da egia esatea, eta lekukotasun-balioari atxekitztea. Artikulu bakoitzaren hasieran, data dauka irakurleak. Hizkerari buruz ere ohar bera egin daiteke: gure 'standard' edo Batua ere urre hauetan txemamituz joan den sorkaria da: batasun-lan nagusia 1963tik 1978ra burutu da, hain zuzen. Eta artikulu hauetako lekuo ere badira beren horretan. Ni neu ere, azkenik, nola ez, aldatuz joan naiz, idazkeraz eta pentsakeraz; eta zenbait puntutan gaur ez nuke gauza bera idatziko, ez mamiaz eta ez idazkeraz. Lan hauetako batzu, gutxitxo baina ez laburrenak, sekula argitaratu gabeak dira. Hitz batez, lekukotasunari eusteko, beren hartan eman behar nituen; eta beren hartan argitarada ditut.



➲ Txillardegi. (2007). *Horretaz : zazpi saiakera labur*. Donostia: Elkarlanean.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434449047>

1965ean 'Huntaz eta hartaz' kaleratzean aurrerakada nabarmena eman zion Txillardegik euskal saiakerari, gure hizkuntza gai orotako tresna malgu eta adierazkorra izan zitekeela erakutsiz. 42 urte geroago, 'Horretaz' argitaratuz osatu du hirukia, egilearen kezka eta arduren erakusgarri diren zazpi saio labur proposatuz irakurleari.



## :: TXILLARDEIREN INGURUAN

Begiarmen. (1974). *Sei idazle plazara*. V. 1. Oñate: Aranzazu.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055076737>

➲ Sarasola, I., & Sarasola, I. S., Ibon. (1975). *Txillardegi eta Saizarbitoriaren nobelagintza (irakurlearentzat gidaria)*. [Donostia]: Kriselu.

<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433257046>

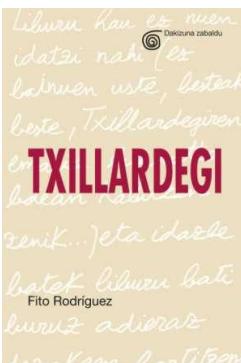
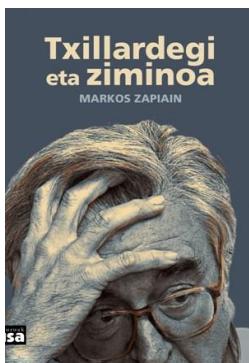
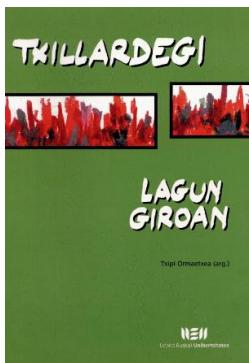
TESTU OSOA | Armiarma  
[https://armiarma.eus/gordailua/SarasolaTxillardegiSaizarbitori\\_a1.htm](https://armiarma.eus/gordailua/SarasolaTxillardegiSaizarbitori_a1.htm)



1972-1973 urteetan hamabi nobela publikatu dira euskaraz. Hauetatik bi itzulpenak dira eta gainerako hamarrak kreazio-lanak. Euskal nobelagintzaz arduratzen den orok badaki zifra hauet record bat suposatzen dutela eta gure prosagintza literarioak azken urte hauetan izan duen aurrerabidearen lekuo gertatzen direla. Baina aurrerabide honek espero arazten duen etorkizun esperantzatsua errealitye finko bihurtzeko «nobelagile hobeagoak» behar ditugu, inoiz esan den bezala.

Zenbaitetan esana dut nobelagile bat ez dela ezerezetik sortzen den mirakulua bat. Kreadore bat giro bat zor zaio eta halaber kreatze-tradizio bat, ezinbestean. Eta nobelagintzaren giroa batez ere irakurleek osatzen dute. Irakurleko aditu bat da nobelagintza oparo baten aurrekondiziorik lehenena eta sostengarririk seguruena. Irakurle esidente bat da nobelagile erresponsablearen akuilarri zorrotzena eta kontsolatzailerik preziatuenetan.

Liburu honek laguntzaile bat izan nahi luke euskal nobela-irakurlea irakurle adituago eta esienteago bat bihurtzen. Ihus arazi nahi dio nobela bat egitea ez dela askok uste duen bezain gauza erraza eta ezdeusa, nobela taxutu baten atzean buruhauste asko geratu direla egilearentzat, eta kreadorearen neke hauk ordaingabe geratzen direla askotan, irakurlea, bere literatur-ezjakinduria eta preparazio falta gatik, ez delako gauza izaten nobelaren orrietan zehar eskaintzen zitzaiotan errealitye literarioaren alde positiboez eta eskergarriez jabetzeko eta gozatzeko. Salatu nahi du, ondorioz, gure nobelagile aurrerakoienek (aurrerakoi nobelagile bezala) ez dutela merezi duten irakurlego nobelagile eta gaurko literaturgintzan jantzia, eta sensibilitate-gabezia, inkonprensioa, kritika irresponsable eta ohartu baten falta, hitz batean irakurlegoaren kalitate txarra dela gure nobelagile zintzoentzat behaztoparik desesperanteena bere eginkizunean. [...]



⇒ Ormaetxea, T., & Ormaetxea Lasaga, J. L. (2000). **Txillardegi lagun-giroan**. Bilbao: Udako Euskal Unibertsitatea.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433615517>

⇒ Etxebarria Murua, P., Knorr, H., Txillardegi, & Etxeberria Murua, P. (2005). **Nerekin yayo nun : Txillardegiri omenaldia = homenaje a txillardegi**. Bilbao: Euskaltzaindia.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433547493>

TESTU OSOA | Euskaltzaindia  
<https://www.euskaltzaindia.eus/dok/ikerbilduma/59403.pdf>

⇒ García Trujillo, S., & García Trujillo, Sebastián García Trujillo, Sebastián. (2007). **J.L. Álvarez enparantza (Txillardegi) : Existencialismoa eta Jainko : Itzalak baino argiak nabarmenagoak**. Bilbao: Instituto Diocesano de Teología y Pastoral.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/433356829>

⇒ Zapiain, M., & Zapiain, M. Z., Markos. (2007). **Txillardegi eta ziminoa**. Zarautz: Susa.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/434400602>

1947an plazaratu zen 'Leturiaren egunkari ezkutua'. Harrezkero zazpi eleberri eman ditu argitaratua Txillardegik, azkena 'Labartza agur'. Idazlearen nobeleetakoa gaiak eta obsesioko aztertu ditu Markos Zapiainek saihera honetan. Baino bereziki ziminoak, 'Peru Leartzako' eta 'Haizeaz bestaldetik' obretan atentzia eman baitio; eta orobat Txillardegiren lehendabiziko ipuinak, 'Orangutanen ugarterea', 'Egan' aldizkarian agertu zenak, hau ere 1947an.

⇒ Rodríguez Bornaetxea, F. (2012). **Txillardegi** (1. ed.). Donostia: Erein.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/809032445>

⇒ Etxaniz, M., Azurmendi, J., & Antxustegi Igartua, E. (2015). **Modernitatearen auzia txillardegiren "leturiaren egunkari ezkutua" elaberrian : Existentialismoa euskal herrian 1957-1975**  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/974406210>

⇒ Sudupe, P. (2016). **Txillardegiren borroka abertzalea**. Donostia: Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/951094199>

Jose Luis Alvarez Enparantza Txillardegi (Donostia 1929-2012): ingeniarri, piano-jotzale, eleberrigile, hizkuntzalari, ekintzailea, XX. mendean bigarren erdian Euskal Herriaren norabidea sakonkienean markatu duten pertsonetako bat: literaturaren berritzalea, Europako haizeen ekarlea, euskara batuaren bideratzalea, Ekin eta gero ETAren sortzaileetako Nortasun alde askotako horretan, Txillardegi politikariari erreparatu dio Pako Sudupek, haren eginak eta batez ere idatziek xeheki aztertuz, ihuspegi bikotz honetatik: batetik, hainbat gailtzarrinen inguruan hartutako jarrera erakutsiko digu: arraza, eliza, hizkuntza, klase-borroka, indarkeria Bestetik, kronologikoki egin zuen ibilbidea agertzen digu: Ekinetik ETAra, erakunde armatura uztea, ESB, HB, Aralar, ANV Borrokalari eta polemista nekagaitza izan zen Txillardegi, intelectual konprometitua eta ongi prestatua, bere ideien alde koherenziaz eta zintzotasunez jardun zuena beti, aberri aske eta euskaldunaren ametsa gauzatzearik ikusi gabe baina helburuaren iparrorratza argi seinalatuk.

⇒ Rubio, M., & Azurmendi, J. (2019). **Txillardegi : Batasunaren pentsalaria**. Andoain; Bilbo :: Jakin :: Universidad del País Vasco = Euskal Herriko Unibertsitatea, Argitalpen Zerbitzua.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1091073294>

XX. mendean bigarren erdiko une erabakigarri guztietaen Euskal Herriak behar izan duen pertsona izan da Txillardegi. Joxe Azurmendi filosofoaren hitzetan. Pentsalari zein eragile, aitzindari izan baita hainbat arloan: euskaltzaleasuneko ulertzeko modu berri bat erakarri zuen, irekia, etz esenzialista, eta hizkuntza naziotasunaren erdigunean kokatu zuen nazioarteko pentsalariak gurutzearik; euskaran batasunaren eragile eta bultzatzaile nagusietako bat izan zen; euskarazko kultura moderno eta garaikidearen oinarriak jarri zituen, eta euskal literatura Europako moldeetara erakarri zuen Leturiaren egunkari ezkutua nobelarekin; soziolinguistikan, ihuspegi berritzalea txertatu zuen EHUn, soziolinguistika matematikoarekin, besteak beste. Ekin eta ETAren sortzaile izan zen, eta politikan ere jardun zuen gaztetatik, ondoren ESB, HB eta Aralar alderdiekin militatzeko. Eta euskararen aldeko eskuibideen eragile garrantzitsua izan zen, hala nola Euskal Herriaren Euskaraz taldearekin. Guztia erbestetik erbestera zebilela, hogei zortzi etxebizitza izateraino, pianoa beti alboan, eta pentsatu adina eraginez. Euskal Herriaren beraren historia ezagutuko du irakurleak Txillardegiren pausoetik segika.



**:: ELKARRIZKETAK**

- ⦿ Txillardegi. (1957). **Euskaldunen abotsa.** *Euzko-gogoa* 8. Urtea n. 4 (1957ko  
yztauka-daguenila) 84-91
- ⦿ Intxausti, Joseba. (1960). **Txillardegi-rekin  
solasean.** *Jakin* 12, 81-86
- ⦿ Intxausti, Joseba. (1973). **"Larresoro"-rekin  
solasean.** *Zeruko Argia*, 562, 12
- ⦿ Aranberri, Luis A. (1976). **Txillardegi mintzo:  
antimarxista eta sozial-demokrata men...:  
euskal politika indarren egoera eta batasunaz.** *Zeruko Argia*, 705, p.25-27.
- ⦿ José Luis Alvarez Enparantza (1976). **Tres  
hombres, un tema: el exilio vasco.  
"Txillardegi".** *Garaia*, n. 1, 24-25
- ⦿ Rekalde, Yon. (1978). **"Txillardegi" entre la  
cultura y la política. Punto y hora de Euskal  
Herria**, n.80, 14-18
- ⦿ **Txillardegi a tumba abierta.** (1980). *Punto y  
hora de Euskal Herria* n. 178, 19-22
- ⦿ Fernandez, Juanjo. (1981). **Txillardegi: el  
euska en peligro.** *El Viejo Topo* 58, 39-43
- ⦿ Gauzak garbiago aurkitu ditut. **Txillardegi  
berriz Euskal Herrian.** (1982). *Argia* 939, 5-7
- ⦿ Margallo, Andres. (1983). **Las claves de ETA, al  
descubierto. Habla "Txillardegi", fundador del  
grupo terrorista.** *Tiempo* 78, 28-31
- ⦿ Aristi, Pako. (1984). **Txillardegi: gizona  
trásidentzia eta heriotzaren arteko  
kontradikzioan bizi da.** *La Voz de Euskadi.*  
1984ko martxoak 7, 10-21
- ⦿ **Txillardegirekin euskaraz eta  
abertzalesunaz** (1984). *Argia*, 11 de julio de  
1984, 18-21
- ⦿ Urkia, M. (1986). **Txillardegirekin, Eirez:** "Irlanda  
askatua, imitatu behar ez dugun eredu" *Punto  
y hora de Euskal Herria*, n.458 47-49
- ⦿ **Txillardegi: "Ez diogu Euskaltzaindiari lekua  
hartu nahi".** (1987). *Argia* 1.158, p.56-57
- ⦿ **«Txillardegi. Elkarrizketa»** (1987). *Argia*, 34-49
- ⦿ Urkia, M. (1988) **Jose Luis Alvarez Enparanza  
"Txillardegi"ren oroitzapenetan : V. Biltzarra  
eta Fronte Abertzalea** *Punto y hora de Euskal  
Herria*, n. 518, 46-48
- ⦿ Untzueta, Peru. (1988). **Txillardegi: "Euskal  
Herrian hizkuntza arazoaz ez da seriotan  
hartzen".** *Argia* 1.198, 44-45
- ⦿ Aramendi, Mikel. (1988). **Txillardegi:  
"Bazegoen eta oraindik badago mesfidantz  
bat intelektualekiko".** *Argia* 1.200, 51

Amuriza, Xabier. (1993). **ETA izenaren  
proposamenarekin joan nintzen bilera hartara.**  
IN: Euskadi eta Askatasuna = Euskal Herria y la  
libertad

⦿ **Richard Y. Bourhis-ekin elkarrizketa.**  
(1993). Bat: *Soziolinguistica Aldizkaria*, (10), 49-61.  
Dialnet:  
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5710267&orden=0&info=link>

⦿ Odriozola, Jon. (1994). **Txillardegi.  
"Euskaltzaindiok askotan erakutsi dute ez  
dutela ni hor egotek nahi.** *Argia* 1.500, 22-26.

Txillardegi (1994). **Kas deprez eta armel  
wynants-ekin elkarrizketa.** Bat: *Soziolinguistica  
Aldizkaria*, (12), 41-50.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5859161&orden=0&info=link>

⦿ Agirre, J., & Txillardegi. (1997). **Hitza hitz :  
Txillardegirekin solasean** (2. arg. ed.). Donostia:  
Elkar.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055185146>

⦿ Murua Uria, Imanol. (1997). **Egia da goseak  
adimena zorroztzen duela.** *Egunkaria*, 1997ko  
azaroaren 30, 40

⦿ Eizagirre, Estitxu; Eizagirre, Ixiar. (2000). **Jose  
Luis Alvarez Enparantza "Txillardegi". "Nik  
neure borroka ez dut geldituko".** *Argia* 1.785,  
26-31

⦿ Goenaga, Eider. (2002). **Jose Luis Alvarez  
Enparantza, Txillardegi: "Elebitasunaren  
gezurra salatzea da nire helburu nagusia lan  
honetan".** *Euskaldunon Egunkaria*. 2002-05-10,  
14-15

⦿ Argiñarena, Pello. (2006). **Jose Luis Alvarez  
"Txillardegi": "Sartek kale bat merezi du  
Euskal Herrian. Gara (Zazpiaka).** 2006-05-28, 4

⦿ Asurmendi, Mikel; Bereziartua, Gorka. (2007).  
**Txillardegi.** "Politika konbentzionala ez da  
posible oraindik herri honetan". *Larrun* 113,  
2-16

⦿ Lasa, Irune. (2008). **Txillardegi: "Kartzela  
dinamitarekin nola eristen zuten ikustera  
etortzen ginen lagunak.** *Berria*. 2008-05-24

⦿ Munarriz, Fermin. (2010). **Txillardegi:  
"Euskarak eraman ninduen  
abertzalesunera.** *Gara*. 2010-11-14, 10-13

⦿ Petxarroman, Iñaki. (2011). **Txillardegi:  
"Estatu batekin, agian, euskara ez da salbatuko;  
gabe, ziur ezetz.** *Berria*, 2011-02-12, 12-13



## :: KOLABORAZIOAK

- ⦿ Oihenart, Arnauld d'(1971). **Atsotitzak eta neuritzak.** Donostia: Herri Gogoa
- ⦿ Porquet, Madeleine (1972). **Freinet-teknikak ilitegian.** Donostia: Izarra,
- ⦿ Altuna, J., Koch Arruti, S., Amuriza, X., Txillardegi, & Caro Baroja, J. (1978). **Itxaskaria : Los euskaros y el mar.** [S.l.]: Petronor.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055181732>
- ⦿ Txillardegi, Bikondoa, A. (1984). **Alfredo Bikondoa : artista pintore**. San Sebastian : Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones.
- ⦿ García Marcos, Juan Antonio (1985). **Eibartar artistak, 1700-1985 = Artistas eibarreses, 1700-1985.** San Sebastián: Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones.
- ⦿ Ansa, Agustín (1986). **Agustín Ansa: dibujos, acuarelas : exposición.** San-Sebastian: Caja de Ahorros Municipalia
- ⦿ Elguezua, Carlos (1987). **Carlos Elguezua = Elgezua Karlos** : eskultorea. San-Sebastián: Sociedad Guipuzcoana de Ediciones y Publicaciones.
- ⦿ Iñarra, A. (1994). **Hilketa euskal herri kulturaren : Hilketa azkue eta barandiaranen ahozko ipuin eta ele zaharretan.** Irún: Iralka.  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055131278>

## :: ARTIKULUEN RONPILAZIOA

- Txillardegi. (1978). **Euskal herritik erdal herrietara.** [S.l.]: [s.n.].  
<https://ehu.on.worldcat.org/oclc/1055170928>
- TESTU OSOA | Armirma  
<https://armirma.eus/emailuak/txillardegi/ehti.htm>



## :: ARTIKULUAK

- ⦿ Txillardegi (1957). **Taupadak. Euzko gogoa 8.** Urtea, (uztau ka-daguenila) 63-68
- ⦿ Txillardegi (1957). **Orangutanen ugartea. Egan** 2ª época, v. 11 (sept-dic.) 289-295
- ⦿ Txillardegi. (1956). **Leturia'ren egunkari ezkutua. Euzko-gogoa 9.** Urtea n. 4(1956ko uztaila-daguenila) 3-6
- ⦿ Txillardegi (1966a). **Hizkuntza eta pentsakera.** Branka, 1, 35-57
- ⦿ Txillardegi (1966b). **Hizkuntza eta herrikidetasuna.** Branka, 2, 2-19
- ⦿ Txillardegi (1967). **Suomi'z zenbait jakingarri.** Branka, 3-4, 31-53
- ⦿ Txillardegi (1967). **Hizkuntza eta erresuma.** Branka, 5, 23-35
- ⦿ Txillardegi (1970). **Le grand tournant du socialisme.** Branka, 10, 20-27
- ⦿ Txillardegi (1970). **Euskeraren arazoa beste hizkuntza-pizkunderen argitan.** Branka, 12, 5-16
- ⦿ Txillardegi (1977). **L'emploi de l'indéfini en souletin.** Fontes Linguae Vasconum: Studia Et Documenta, 9(25), 29-56.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/1301737.pdf>
- ⦿ Txillardegi (1977). **La originalidad lingüística vasca a la luz de los fenómenos de sustrato = Cultura vasca.** En *Cultura vasca II* 7-25
- ⦿ Txillardegi (1980) **La lengua vasca.** En *Historia de Euskal Herria T.IV*, 1-43
- ⦿ Txillardegi (1980) **Zortzi pentsagai hizkuntzaren arazoaz.** Ere año 2, n. 32(24-30 abr. 1980), 33
- ⦿ Txillardegi (1980). **Zubererazko transkribaketa bat.** Fontes Linguae Vasconum: Studia Et Documenta, 12(34), 29-36
- ⦿ Txillardegi. (1981). **Toponimia egoeraren neurri: hitzaurrea = En torno a la toponimia : prólogo.** En *Orereta izenaren alde*, 6-21
- ⦿ Txillardegi, Urkizu, P., Arrieta, J.A.(1985). **Euskal literatura eta iraultza, eman dezagun.** Susa n. 14-15 (1985ko uztaila), 4-6
- ⦿ Camino, Iñaki. (1985). **Txillardegi. Kosmodromo.Argia ,1.062, 4**
- ⦿ Txillardegi (1986). **Proposamen bat azentuari buruz.Euskera XXXI (2 aldia), 340-348.**  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3812026&orden=3307689&info=link>



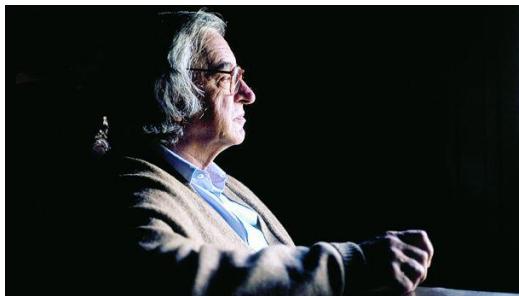
- ⦿ Txillardegi (1988). **Kostaldeko gipuzkeraren berri.** Euskera: Euskaltzaindiaren Lan Eta Agiriak = Trabajos Y Actas De La Real Academia De La Lengua Vasca = Travaux Et Actes De L'Academie De La Langue Basque, 33(1), 177-193.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=380354&orden=330473&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1990a). **Aurkezpen gisa.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (1), 9-10.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5096150&orden=18&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1990b). **Eiretarrauk nazio-hizkuntzari "agur" esateko bezperan.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (1), 87-89.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5096403&orden=18&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1990c). **Hizkuntz lurraldetasuna belgikan.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (2), 49-66.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5096568&orden=18&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1991). **Euskararen erabilpenaz oinarrizko ondorio batzuk.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (3), 53-92.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5614746&orden=08&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1992a). **Errepublika baltikoetako hizkuntz legeak.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (7), 45-52.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5708546&orden=08&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1992b). **Hizkuntzaren berreskurapena fishmanen arabera.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (6), 115-122.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5708125&orden=08&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1994a). **Euskara batuaren geroa.** Uztaro: Giza Eta Gizarte-Zientzien Aldizkaria, (11), 47-54.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=3897209>
- ⦿ Txillardegi (1995a). **Eireko hizkuntz arazoaz.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (15), 55-64.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5858716&orden=08&info=link>
- Txillardegi (1995b). **Limitações das medidas puramente jurídicas nos procesos de normalização lingüística.** Agália: Publicação Internacional Da Associação Galega Da Lingua, (43), 261-268.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=4357436>
- ⦿ Txillardegi, Gaminde Terraza, I., Gandarias, R., Etxeberria Ramírez, P., & Hernández Rioja, I. (1997). **Testu-ahots bihurketa (TAB) euskaraz gaur egun.** Revista De Psicodidáctica, (3), 71-82.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2001786&orden=08&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1997a). **La aportación de Joan Corominas a la filología vasca.** Fontes Linguae Vasconum: Studia Et Documenta, 29(74), 85-92.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/26234.pdf>
- ⦿ Txillardegi (1997b). **Hizkuntza normalizazioko prozesuetan neurri juridiko hutsek dituzten mugak.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (24), 53-61.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5856676&orden=08&info=link>
- ⦿ Hernández Rioja, I., Etxeberria Murua, P., Txillardegi, & Gaminde Terraza, I. (1998). **Azentu, intonazio eta silabifikazioen funtzio bereizleez.** Revista De Psicodidáctica, (6), 79-98.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2002215&orden=18&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1999). **Navarra, Gipuzkoa y el euskera: siglo XVIII.** Revista internacional de los estudios vascos t. 44, n. 2(jul-dic. 1999) 492-494
- ⦿ Txillardegi (1999). **Suomieraren normalkuntzaz.** Bat: Soziolinguistica Aldizkaria, (30), 11-31.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5852076&orden=08&info=link>
- ⦿ Txillardegi (1999). **Txillardegi eta Martin Ugalderen arteko gutunak (1961-1969).** Jakin, n. 114 (iraila-urria) 117-180
- ⦿ Txillardegi (2000). **A contribuição de Joan Corominas à filologia basca.** Agália: Publicação Internacional Da Associação Galega Da Lingua, (63), 151-158.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=3946209>
- ⦿ Txillardegi (2004). **Batua eta euskal fonologiaz.** Euskalingua, (5), 4-10.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=5281805&orden=18&info=link>
- ⦿ Aulestia, Gorka (2007) **Txillardegi: Leturia-ren 50. Urtemuga (1957-2007).** Lapurdum (212), 41-47. <https://journals.openedition.org/lapurdum/212>
- ⦿ Txillardegi (2009). **Suomieraren normalkuntzaz.** Hegats: Literatur Aldizkaria, (42), 79-107.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=3067926>
- ⦿ Txillardegi (2011). **Euskaltzaindiaren hiztegi batuaren historiaz eta metodologiaz.** Hizpide: Euskalduntze - Alfabetatzearen Aldizkaria, 29(77), 3-50.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3813365&orden=08&info=link>
- Memmi, A. (2012). **Kolonizatuaren ezaugarria.** Senez: Itzulpen Aldizkaria, (43), 65-69.  
Dialnet: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=4553903&orden=18&info=link>
- Rodríguez, Fito (2012). **Axularren galdegiteak eta Materraren ihardespenak... (edo Mitxelenaren eta Txillardegiren arteko harremanak), Egan,** Egan, n. 1-2, 183-210
- Mitxelena, Eñaut (2019). **"Polaintzindariaren" omenez.** Aizu, AEKren akdizkaria 434, 28-29



## :: TXILLARDEGIRI BURUZKO MONOGRAFIKOAK

José Luis Alvarez Enparantza **Txillardegiren omenez.** (2009). Bat Sociolinguistica aldizkaria, 71

José Luis Alvarez Enparantza, **Txillardegi "Altza itzazu begiak".** (2012). Hegats: literatur aldizkaria, 49



## :: TXILLARDEGI DIGITALA

### ARMIARMA

<https://zubitegia.armiarma.eus/?i=130>

### JAKIN

<https://www.jakin.eus/txillardegi>

## :: BIOGRAFIA

Jose Luis Alvarez Enparantza Txillardegi 1929ko irailaren 27an jaio zen Donostia burges familia batean. Gurasoek euskaraz jakin arren, ez zioten irakatsi: etxearen entzun ez eta bere kabuz hasi zen 1948an ikasten. Urtebete beranduago Bilbora joan zen Academia Necocchean ingeniaritzako ikasketak jarraitzen. Bertan hasiko zuen bere militantzia politikoa, eta 1952an, ikaskide batzuekin batera, Ekin taldea sortu zuen, gerora ETA izango zenaren aurrekaria. 25 urte zituela hasi zen Txillardegi ezizena erabiltzen, bere jaiotetxearen aldameneko etxearen izena baliatuta.

1956an Ferrolen (Galizia) soldaduska egiten ari zela idatzi zuen Leturiaren egunkari ezkutua, lehen euskal nobela modernotzat jotzen den bere aurreneko eleberria. Soldaduska amaitu eta Donostiara itzuli zen. Motor fabrika batean lanean hasi zen berehala, eta eragiletzat bete-betean jarraitu zuen. 1957an euskaltzain urgazale izendatu zuen Euskaltzaindiak, eta bi urteren buruan Euskaltzaindiaren Laguntzaileak taldeko idazkari. Ordurako Gipuzkoako Diputazioan euskal literatura eskolak ematen hasia zen. 1959an ere ETA erakundearen sorreran parte hartu zuen.

1961ean, 32 urte zituela eta aurretik atxilotua izana zelarik, frankismotik ihesi joan zen Ipar Euskal Herrira. Paris, Brusela eta Waterloon bizi izan zen ondoren, 16 urtez. Erbestea eta era guztietako jazarpena pairatu zituen. Baino, atzerrian izan arren, ETAn segitu zuen, bai eta kulturgintzan murgilduta ere.

1962an Hazparnera itzuli zen, eta Piarres Xarritonek zuzentzen zuen Saint Joseph kolegioan matematika irakasle hasi zen. Urtebetera Euskal Idazkaritzako Elkartea sortu zuen Baionan beste euskaltzale batzuekin batera, eta euskararen alorreko arduradun jarri zuten Txillardegi. Elkartearen asmoetako bat euskara batua bultzatzea zen, eta 1964an, Baionan egindako bilera batean, euskara batua izango zenaren oinarriak adostu zituzten. Urtebete lehenago, Txillardegik dimisioa aurkeztu zuen Euskaltzaindian, Enbata kazetan gutun bat argitaratuta. Euskara batua bultzatzea, eskoletan euskara bultzatza, ortografia batzea, batzar berezi bat deitzea, apaizei elizan euskaraz egiteko eskatzea... proposatzen zizkion, besteak beste, Euskaltzaindiari, erakundea geldirik zegoela uste baitzuen. Biltzarra laster egingo zela erantzun zioten, eta ez zioten dimisioa onartu.

1967an ETA utzi zuen V. Biltzarraren ondoren, taldeak hartu zuen bide marxista-leninistarekin desados; orduko zuzendaritzaren ildo nagusiaren aurka Branka agerkaria argitaratzen hasi zen Bruselatik. 1969an Belgikako konfinamendua hautsi, eta Ipar Euskal Herrira itzuli zen. Baino, Bordelako Unibertsitatean irakasle laguntzaile hasi zenez, Bordelaren bertan kokatu zen urtebetera. Unibertsitateari loturik izango zen aurrerantzean. Izan ere, 1976an linguistikako lizentzia egin zuen Parisko Sorbonako Unibertsitatean, eta urte horretan bertan, behin Hegoaldera itzulita, euskal fonologia irakasten hasi zen Deustuko Unibertsitateko Donostia EUTG ikastegian. 1981-1982 ikasturtean unibertsitateko lanak urtebeterako uztea erabaki zuen AEBetako Los Angelesko UCLAn fonetika eta fonologia ikasteko. AEBetako ikasturteak bukatu, eta Euskal Herriko Unibertsitatean hasi zen ondoren soziolinguistikako irakasle lanetan Donostia Filosofia eta Hezkuntza Zientzien Fakultatean. Era berean, euskal azentuari buruzko doktore tesia bukatu zuen Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan. 1989an Bat Soziolinguistica Aldizkaria sortzen lagundi zuen, eta 13 urtez izan zen aldizkariko zuzendaria. 1999an EHUn katedradun emeritu izendatu zuen. Urte berean UEUhohorezko hizketa izendatu zuen, eta beste hainbeste egin zuen EIZIEk 2002an. Hainbat omenaldi jasoko zituen ondorengo urteetan; hala nola, Durangoko Azokak Argizaiola saria eman zion 2004an.

Irakasle lanekin batera jarraitu zuen Txillardegik militantzia politikoan. Hegoaldera itzuli bezain pronto sortu zuen ESB alderdia, eta 1986an eta 1989an HBren izenean Espaniako Senaturako aukeratu zuten Gipuzkoatik. 1998an, ordea, ETAk su-etenai hautsi zuenean, Aralar alderdiaren sorreran parte hartu zuen, baina 2007an alderdi hori uztea erabaki zuen, eta 2008an EAE-ANVren zerrendatan Espaniako Gorteetarako senatari hautagaia izan zen. 2012ko urtarrilaren 14an hil zen Donostian, 82 urterekin.



## :: ETA GAINERA...

**Txillardegiri eskainitako sailarekin abian da 'Dabilen pentsamendua' liburu bilduma.**  
Jakineh eta UPV/EHUk elkarlanean osatu dute bilduma. Txillardegiren biografiarekin ekin dio, eta AEKren babesja do lehen liburu honek.  
**Jakin, 2019-02-06**  
<https://www.jakin.eus/almisteak/txillardegiri-eskainitako-sailaren-abian-da-dabilen-pentsamendua-liburu-bilduma/308>

XX. eta XXI. mendeko euskal pentsalari eta kulturgileen lana ezagutzen emateko osatu dute Jakinek eta UPV/EHUk elkarlanean Dabilen pentsamendua izeneko liburu bilduma berria. Sinetsita baikaude eskuz esku eta ahoz aho dabilen pentsamenduak baino ez duela aurrera egiten. Eta pentsamenduak aurrera egin dezan, denen eskura jartzea beharrezkoa da.

**Egilekako eta gaikako antologiek osatuko da bilduma.** Aukeratutako lehen autorea Txillardegi da, eta bere biografia eta testu hautatuekin sail propioa izango du. Testu hautatuei dagokienez, aurreneko hirurak argitaratu dira euskara batuaren, nazio auziaren eta hizkuntzaren filosofiaren inguruan.

**Txillardegiren biografia**  
XX. mendeko bigarren erdiko une erabakigarri guztietan Euskal Herriak behar izan duen pertsona izan da Txillardegi, Joxe Azurmendi filosofoaren hitzetan. Pentsalari zein eragile, aitzindari izan baita hainbat arlotan: euskaltaletasuna ulertzeko modu berri bat ekarri zuen, irekia, ez esentzialista, eta **hizkuntza naziotasunaren erdigunean** kokatu zuen nazioarteko pentsalariak gurera ekarriz; **euskararen batasunaren eragile eta bultzatzaile** nagusietako bat izan zen; euskarazko kultura moderno eta garaikidearen oinarriak jarri zituen eta Europako moldeetara ekarri zuen euskal literatura **Leturiaren egunkari ezkutua** nobelarekin; **soziolinguistikan ikuspegi berritzailea** txertatu zuen UPV/EHUen, soziolinguistica matematikoarekin, bestek beste. Ekin eta ETAko sortzaile, politikan ere jardun zuen gaztetatik, ondoren ESB, HB eta Aralar alderdiekin militatzeko. Eta euskararen aldeko eskubideen eragile garrantzitsua izan zen, hala nola **Euskal Herrian Euskaraz taldearekin**.

**Txillardegiren ekarpena ezagutaraztea** izango da bildumaren lehen helburua, beraz, bere pentsamenduaren oinarriak azaleratuz.

Egilea kokatzeko, Txillardegiren biografia idatzi du Miren Rubio Iturria kazetariak: **Txillardegi. Batasunaren pentsalaria**. Idatzizko dokumentazioaz gain, Txillardegi bertatik bertara ezagutu zutenen hitzeken osatu du: **Jone Forcada emaztea, Joxe Azurmendi filosofoa, Jean-Louis Davant idazle eta euskaltzalea, Patxi Zabaleta abokatua eta Aralarreko koordinataile ohia, Joan Mari Torrealda Jakin Fundazioko lehendakaria eta euskaltzaina eta Pilartxo Etxeberria eta Fito Rodriguez EHUKO irakasle ohiak elkarritzetatu ditu**. Bokazio dibulgatiboarekin idatzita, Txillardegiren hari-mutur guztiak josi ditu kronologikoki egileak, bere pentsamendua eta bizipenak nola gurutzatzen diren ulertazteko. Euskal Herriko azken hamarkadetako historian zehar egindako kontaketa ere bada horregatik biografia hau. Atariko, gainera, **hitzaurrea idatzi du Joxe Azurmendik**.

Babes berezia jaso du bildumako aurreneko liburuak. 21. Korrikaren aurteko omendua Txillardegi izango da, eta **AEK-kere bat egin nahi izan du biografia honen argitalpenean**, omenaldi horren parte gisa.

**Testu hautatua**  
Txillardegiren testu hautatuekin eman diogu jarraipena bildumari. Bere pentsamenduaren hiru ardatzen inguruan osatu ditugu aurreneko hiru liburuak: **euskara batua, nazio auzia eta hizkuntzaren filosofia**.

Testuen hautaketaz Alaitz Aizpuru Joaristi arduratu da. Filosofian lizenziaduna da Aizpuru, eta Txillardegiren ekarpena berariaz ikertu du. Horrekin batera, liburu bakoitzak bere hitzaurrea du, gaia kokatu eta Txillardegiren ikuspegia aletzeko: **Joan Mari Torrealda Jakin Fundazioko lehendakari eta euskaltzainak idatzi du euskara batuarena, Joxe Manuel Odriozola idazle eta euskara irakasleak osatu du nazio auziari eskainitako atarikoa, eta Iñaki Zabaleta Gorrotxategi EHUKO filosofia irakasleak heldu dio hizkuntzaren filosofiaren hitzaurreari**.

'Dabilen pentsamendua' bildumaren aurreneko lau liburuak dira, Txillardegiren sailak jarraipena izango bai. Testu hautatuekin, eta beste autore batzuk ere gaineratuko zaizkio bildumari etorkizunean. Arnas luzeko ibilbidea egiteko asmoz sortu baita 'Dabilen pentsamendua' bilduma.

